

Det kongelige Frederiks Hospital.

I.

Hospitalets Grundlæggelse, dets retlige og økonomiske Stilling og Bestyrelse.

Grundstenen til Hospitalet er nedlagt 1752 af Frederik den 5te personlig, og Hospitalets samtlige Bygninger ere opførte for Kongens egne Midler. Den allerhøjeste Fundats for Hospitalet er af 6te August 1756. Ved sammes Artikel 37 henlagde Kongen til Hospitalets Drift Intraderne af det norske Postvæsen; ligeledes tilstodes der ved Fundatsen Hospitalet en Række Privilegier af finansiel Betydning, hvorhos der hjemledes det Jurisdiktion i Kettergangsfager, Ret til at lade afholde Auktioner og Skifter m. v. inden for sit Omraade. Hospitalets øverste Bestyrelse, hvorfor Fundatsen giver udførlige Regler, var udrustet med en næsten uindskrænket Myndighed. Hospitalet er saaledes grundlagt som en selvejende Institution med en oprindelig meget betydelig Grad af Selvstændighed. Her kan særlig med den projekterede Flytning af Hospitalet for Dje samt i Anledning af en eventuel Disposition over Hospitalets Ejendomme og Formue mærkes Fundatsens Art. 1, der er saalydende:

„Stal bemelde Syge-Huus og detsen Grund udi sin gandske Strækning, med alle de dertil nu værende eller herefter kommende Bygninger, Grunde, Indretninger og Inventarier, af rørende og urørende Gøeds, Midler, Capitaler og Indkomster, som nu dertil lagt er, eller herefter lagt vorder, intet undtagen, med hvad Navn det nævnes maatte, bestandig og til evig Tid alleene være og forblive til Fattige syge Menneffers Antagelse, Pleje, Læge og Underholdning, uden at samme Huus eller noget af hvad derunder eller dertil hører nu eller nogenstunde i fremtiden, under hvad Skin, Forebending eller Menneffelig Paasund det end maatte være, til nogen anden slags Brug maae henvendes.“

Uagtet der senere blev tilstaaet Hospitalet forskellige andre Indtægter til dets Drift, og Hospitalet ogsaa paa anden Maade blev støttet af Staten, og dets Formue betydeligt forøgedes ved Gaver og Legater fra private, kunde Hospitalet dog ikke i Længden eksistere ved sine egne Midler. Allerede fra 1815 tilstaaes der Hospitalet af Staten et fast aarligt Tilskud af 10,000 Rdlr., hvilket Tilskud senere igen blev nedsat, men ved kongelig Resolution af 1ste December 1847 paa ny fastsat til ovennævnte Beløb eller inklusive en Hospitalet tillagt Godtgørelse for Kortstempling og Midderpromotioner til 15,000 Rdlr. Dette Tilskud blev atter fra 1ste April 1879 forhøjet til 40,000 Kr. aarlig, Andragendet om denne Forhøjelse var navnlig motiveret ved de Udgifter, Hospitalet havde ved Kur og Pleje af udenbys Patienter. Et særligt Tilskud hertil blev endelig bevilget Hospitalet første Gang for Finansaaret 1884—85; Tilskuddet udgjorde 20,000 Kr., men dette er senere adskillige Gange blevet forhøjet. Med Aaret 1889—90 dækker Statskassen Underbalancen paa Hospitalets aarlige Driftsregnskaber. Det Beløb, som Hospitalet modtager i bemeldte Djemed, har senest, nemlig for Finansaaret 1899—1900, udgjort 268,444 Kr. 47 Ø., heri indbefattet det særlige Tilskud til fri Kur og Pleje af udenbys Patienter, der ved sidste Forhøjelse er fastsat til 70,000 Kr. Fra Universitetet modtager Hospitalet fra 1876—77 at regne et aarligt Tilskud, der nu udgør 2,100 Kr., og som væsentligt hidrører fra Delingen af den kirurgiske Afdeling og Ansættelsen af flere Lægefrakter ved Hospitalet. Fra det Classenske Fideikommiss nyder Hospitalet et aarligt Tilskud til syges Pleje af 8,400 Kr. Staden Kjøbenhavn og Landets øvrige Kommuner yde intet Tilskud til Hospitalets Drift.

Indtægten af Hospitalets og Legaternes egne Midler, derunder af Hospitalets Ejendomme og det til samme knyttede Apotekerprivilegium, udgjorde for Finansaaret 1899—1900 116,981 Kr. 62 Ø. Af Betaling for Patienters Kur og Pleje havde Hospitalet desuden i samme Aar en Indtægt af 47,759 Kr. 95 Ø. Hospitalets og Legaternes Kapitalformue er i Balancen pr. 31te Marts 1900 ansat til 4,926,631 Kr. 93 Ø., hvoraf Hospitalsbygningerne med tilhørende Grunde repræ-